

JOY

Developing Attunement through the Experience of Joy

JOY Állásfoglalás

Eredmény R4

Kees Schuur, Suhajda Éva Virág,
Rezák-Kottes Anikó, Giulia D'Annibale, Dobay
Júlia, Lábán Katalin Mária, Margitta Glawe

ROGERS SZEMÉLYKÖZPONTÚ
OKTATÁSÉRT ALAPÍTVÁNY

GeSoB – GESELLSCHAFT FÜR
SOZIALFORSCHUNG UND BILDUNG,
AUSTRIA

UWEZO GMBH, GERMANY

ASTORIA SZÍNHÁZI KÖZMŰVELŐDÉSI
EGYESÜLET, MAGYARORSZÁG

CENTRO PER LO SVILUPPO CREATIVO
DANILO DOLCI, ITALY

Az Európai Unió
társfinanszírozásával

Eredmény/Információ

Támogatási Szerződés sz.	2021-1-HU01-KA220-ADU-000028311
A projekt rövidítése	Örömóda
A projekt címe	Örömóda – Az összhang kialakítása a derű érzetének megtapasztalásán keresztül
A projekt időkerete és időtartama	2021.11.01. – 2024.05.01. (30 hónap)
Eredmény	R4-A6
Állapot	Végső verzió
Verziószám	V1.1
Eredmény felelős	UWEZO GmbH
Megosztási szint	Nyilvánosan elérhető

Projektkoordinátor

Név	
Szervezet	Rogers Alapítvány a Személyközpontú Oktatásért
E-Mail	aniko.kottes@rogersalapitvany.hu
Postázási cím	Magyarország,1126, Budapest, Beethoven utca 6.

Szerző lista

Név	Szervezet
Kees Schuur	UWEZO GmbH
Eva Virag Suhajda	GeSoB – Gesellschaft für Sozialforschung und Bildung
Rezák-Kottes Anikó	Rogers Személyközpontú Oktatásért Alapítvány
Dobay Júlia	Astoria Színházi Közművelődési Egyesület
Lábán Katalin Mária	Astoria Színházi Közművelődési Egyesület
Giulia D'Annibale	Centro per lo Sviluppo Creativo Danilo Dolci

Paulo Freire 1968-as műve, az „Az elnyomottak pedagógiája” ma aktuálisabb, mint valaha. A társadalmi osztályok problémája kiterjedt minden olyan emberre, akiknek kevesebb esélyük van egy jó és biztos jövőre.

Sok fiatal felnőtt társadalmilag, pénzügyileg, kulturálisan, oktatási szempontból, technológiailag és spirituálisan elnyomott, gyakran anélkül, hogy ennek tudatában lennének. Mindannyiunknak cselekednünk kell!

Az összes emberi kapcsolat színházi módon van felépítve. Az űrhasználat, a testbeszéd, a szavak választása, a hangszín modulációja - mindez színház.

A szertartások és ceremóniák, a reggeli kávé, az egymással megélt reggelek, a félénk szerelmeskedés és a szenvedélyes viharok, mind egy diplomáciai megbeszélés.

Művészetünk, hogy érzékennyé tegyük az embereket a mindennapi élet képeire, ahol a színpad és a nézőtér egybeesik. Mindnyájan művészek vagyunk! A színház révén megtanuljuk látni azt, ami magától értetődő.

Amikor túllátunk a külsőségeken, egy igazságtalan és kegyetlen világot látunk. Másik világot kell teremtenünk, mert tudjuk, hogy lehetséges. Rajtunk múlik, hogy kezünkbe vegyük a másik világ építését, és hogy cselekedjünk a színpadon és saját életünkben.

Mindnyájan színészek vagyunk: polgárnak lenni nem azt jelenti, hogy csak élsz a társadalomban, hanem hogy változtatod azt.

Augusto Boal, 2009
Az elnyomottak színháza

Jogi nyilatkozat

Az Európai Bizottság támogatása ennek a kiadványnak az elkészítéséhez nem jelenti annak tartalmának jóváhagyását, amely kizárólag a szerzők nézeteit tükrözi. A Bizottság nem vonható felelősségre az abban foglalt információk felhasználásáért.

Ez a dokumentum a JOY partnerség tulajdona. A projektmenedzsment és megvalósítás tevékenységei keretében kidolgozott projektanyagok másolása vagy terjesztése semmilyen formában vagy módon nem engedélyezett a JOY partnerség előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül.

Engedély és szerzői jog

© JOY partnerség, 2024

Tartalom

1. Bemutakozás	1
2. Az aktuális és a jövőbeli helyzet	1
3. Mit tehetünk, hogy megoldjuk ezeket a problémákat és előre lépünk?	2
4. A JOY projekt eredményei	3
1. A JOY- megközelítés	3
2. Indoklás	5
5. Korlátok:	6
6. További fejlesztési/végrehajtási javaslatok	7
1. A célcsoportok:	8
2. Költség-haszon	9
3. Módszerek és gyakorlatok	10
4. Fenntarthatóság/Újra felhasználás	10
7. Következtetés	11
8. Ajánlások a JOY EU-szintű alkalmazásához	12

1. Bemutatkozás

A dokumentum célja, hogy kellő információval szolgáljon a döntéshozók, a validációs szakemberek és a szektor szereplői számára:

- Hatást gyakorolni a döntéshozatalra, hogy előmozdítsák a pozitív pszichológia, a kompetenciák értékelésének és a felülről lefelé megközelítésnek használatát, ami segíthet a NEET-fiataloknak foglalkoztatási és részvételi lehetőségeinek erősítésében
- Támogassa a különböző beavatkozási módszerek közötti együttműködést!

2. Az aktuális és a jövőbeli helyzet

A fiatalok széles körű kihívásokkal és problémákkal szembesülnek a társadalomban, amelyek változhatnak a szociális-gazdasági háttérük, kulturális környezetük, éghajlatváltozás, földrajzi elhelyezkedés, környezeti problémák, egészségügyi fenyegetések, társadalmi válságok, gyors elidegenedés, háborúk és egyéni körülmények függvényében. És ez a társadalom gyorsan változik. Még fontosabb azonban, hogy a változások sebessége is egyre növekszik. Sok fiatal (és idősebb) felnőttnek nehézséget okoz a társadalom, az iskola és a munkahely elvárásainak összehangolása saját belső énjükkel, motivációikkal és társadalmi szerepükkel. Ez sokakat boldogtalanná tesz és növeli a mentális és fizikai egészségügyi problémák kockázatát.

Mit kínálhatunk nekik, vagy milyen biztosítékot adhatunk a jövőre nézve? Az a társadalom, amelyben élnek, egyre növekvő tempóban változik, egyre nagyobb rugalmassággal, átmenettel a **Társadalom 5.0 és az Ipar 5.0 felé**. A hangsúly a növekvő tempón van, ami azt jelenti, hogy a munka/élet környezete egyre gyorsabban változik. Dell 2019-ben azt jósolta, hogy a 2030-ban meglévő **munkapozíciók 85%-a még most nem létezik**. Új munkák lesznek, például a bloggerek, vloggerek, influenszerek, mesterséges intelligencia szakértők, nagy adatok elemzői, közösségi menedzserek és hálózati animátorok. Másrészt pedig látunk majd egy "kiszervezési" folyamatot az állások/ feladatok terén, mint például a logisztika, az adminisztráció, a vevőszolgálatok, az egészségügyi diagnózisok, az idősek gondozása és az oktatás. Az állások, különösen az ismétlődő feladatokkal járó munkák, autonóm működésű robotokhoz kerülnek, amelyek mesterséges intelligenciával kombinálva 24/365 munkát végeznek.

Az **ÉLETEN ÁT TARTÓ TANULÁS** elengedhetetlen ahhoz, hogy meg tudjunk birkózni a változásokkal és kihívásokkal. A tanulás megosztható formális (oktatás), nem formális (képzés) és informális tanulásra, és a valóság az, hogy a felnőttek **tanulásának 70-94%-a INFORMÁLIS** keretek között történik, az oktatáson és képzésen kívül. A fiatalok számára, különösen azok számára, akik nem dolgoznak, nem tanulnak (NEET), az oktatási célok túl magasak: a 30-34 évesek legalább 40%-ának el kell végeznie a felsőoktatást, és 2030-ra az összes felnőtt 60%-ának részt kell vennie képzésben.

A kérdés az, hogy ez megvalósítható-e, és hogy az Oktatás/Képzés a legjobb megközelítés-e a fenntartható részvétel és munkaképesség szempontjából. (Különösen a NEET- fiatalok számára, akiknek tanulása 100%-ban informális.) Azok az eszközök, amelyeket kifejlesztettek, de kevésbé elfogadottak és alkalmazhatók a mai és a holnapi társadalomban: a Társadalom 5.0 és az Ipar 5.0.

Az egyik példa a nem hivatalos és Informális Tanulás validálására, ahol a Cedefop (2023) azt állítja: "Az EU-i és nemzetipolitikai erőfeszítések ellenére, a nem hivatalos és informális tanulás értékelésének konkrét felhasználása és elérhetősége jelenleg hiányzik". A validálás illeszkedik a képesítések struktúrájába, de kevésbé mint az egyéni **ÉRTÉKELÉS**.

Az emberek egyre több időt töltenek a **VIRTUÁLIS VILÁGBAN**. Játsszanak, videókat néznek, és látszólagosan társaságot keresnek mobiltelefonjuk vagy laptopjuk képernyőjén keresztül, ami tovább növeli az elszigetelődésüket a valóságtól, a társadalomtól és a munkától.

A szociokreatív módszerekkel, (mint például a művészet, szomatika, színház/dráma, természet és narratíva) való tanulás különböző hatásokkal jár a résztvevőkre (növekvő tudatosság, jobb érzelmi kezelés, jobb mentális egészség, konkrét kompetenciák, mint a kreativitás, problémamegoldás és innovatív gondolkodás). A kompetenciák elismerésében nagyobb hangsúlyt kell fektetni az alulról felfelé történő értékelési módszerre, vagy más szóval az értelmezés és **értékkadás** fontosságára. Újra kell gondolnunk a látásmódunkat, politikánkat és megközelítéseinket az értelmes életen át tartó tanulás területén. A fő hangsúlynak a tanuló vezérelte megközelítésen kellene lennie, és a tanulónak kell a kontrollt birtokolnia. A JOY a különböző tantervi megközelítések összeolvasztását kínálja.

3. Mit tehetünk, hogy megoldjuk ezeket a problémákat és előre lépünk?

Az **Örömmóda** projekt olyan pozitív érzelmekről kapta a nevét, mint az elégedettség, öröm, büszkeség, elégedettség, becsület, remény, szerelem, érdeklődés és együttérzés. Ezek az érzelmek katalizátorai a személyes életünkben és szakmailag is növelik az emberek elégedettségét és bizalmát munkájukban. Támogatják a részvételt, a rugalmasságot, a kreativitást, az innovációt, és a további (informális) tanulásra, felfedezésre és alkalmazkodásra való törekvést. Ode to Joy **aims** to:

- Növelje az emberek képességét a pozitív érzelmek megélésére és ezeket értékelő észlelésként, érzésként és jelentőségteljes mintázatként használják fel
- Növelje a tanulás iránti motivációjukat és kompetenciáik felismerését mind szakmai, mind személyes életükben.

A JOY megközelítés erősíti a pozitív érzelmeket, személyiségjegyeket, motivációt és cselekvőképességet olyan szocio-kreatív, élményalapú módszerek egyesítésével, mint a történetmesélés, dráma, mozgásterápia, tánc,

természetben végzett munka és művészet. A cél, hogy segítse a NEET-fiatalokat újra kapcsolatba lépni testükkel és elméjükkel. Ezáltal növeli képességüket a pozitív érzelmek megélésére, a társadalommal, másokkal és önmagukkal való (újra)kapcsolódásra, és ezen tapasztalatok révén nagyobb cselekvőképességet, összhangot és örömet fejlesztenek ki. A szocio-kreatív módszereket alulról építkező megközelítéssel kombinálják, amely felismeri és értékeli a nem formális és informális környezetben szerzett kompetenciákat. A tanuló átveszi az irányítást saját fejlődése felett, amely nehéz feladat, de rendkívül fontos a részvétel és a foglalkoztathatóság szempontjából. Az Ode to Joy projekt olyan specifikus eszközökkel avatkozik be, amelyek összekapcsolják az egyént a személy mélyebb rétegeivel (láthatatlan tudás és készségek, társadalmi szerepek, énkép, személyiségjegyek, motivációk és mögöttes pozitív érzelmek).

Ahogy várható volt, az Ode-to-JOY megközelítés erős hatást gyakorolt az egész életen át tartó tanulásra és a felnőttképzési szakemberek saját kompetenciáinak értékelésére is. Ők is átvették saját fejlődésük irányítását, felfedezve a tanulás és értékük jelentését, valamint erősségeiket..

4. A JOY projekt eredményei

A JOY projekt során kutatási anyagok és útmutatók születtek a JOY modell alkalmazásához. Az eredmények alapján egy eszköztár és egy kézikönyv készült a felnőtt oktatók számára, továbbá kidolgoztak egy alaptantervet és alternatív tanterveket is. Mindezeket egy összefoglaló jelentésben foglalták össze.

Ez a szakmai állásfoglalás arra törekszik, hogy befolyásolja a döntéshozatalt a pozitív pszichológia, a megszerzett kompetenciák értékelésének és a VPL alulról építkező megközelítésének használatával kapcsolatban. Célja, hogy erősítse a NEET- fiatalok foglalkoztathatóságát és részvételét, valamint összekapcsolja a különböző beavatkozási formákat.

1. A JOY- megközelítés

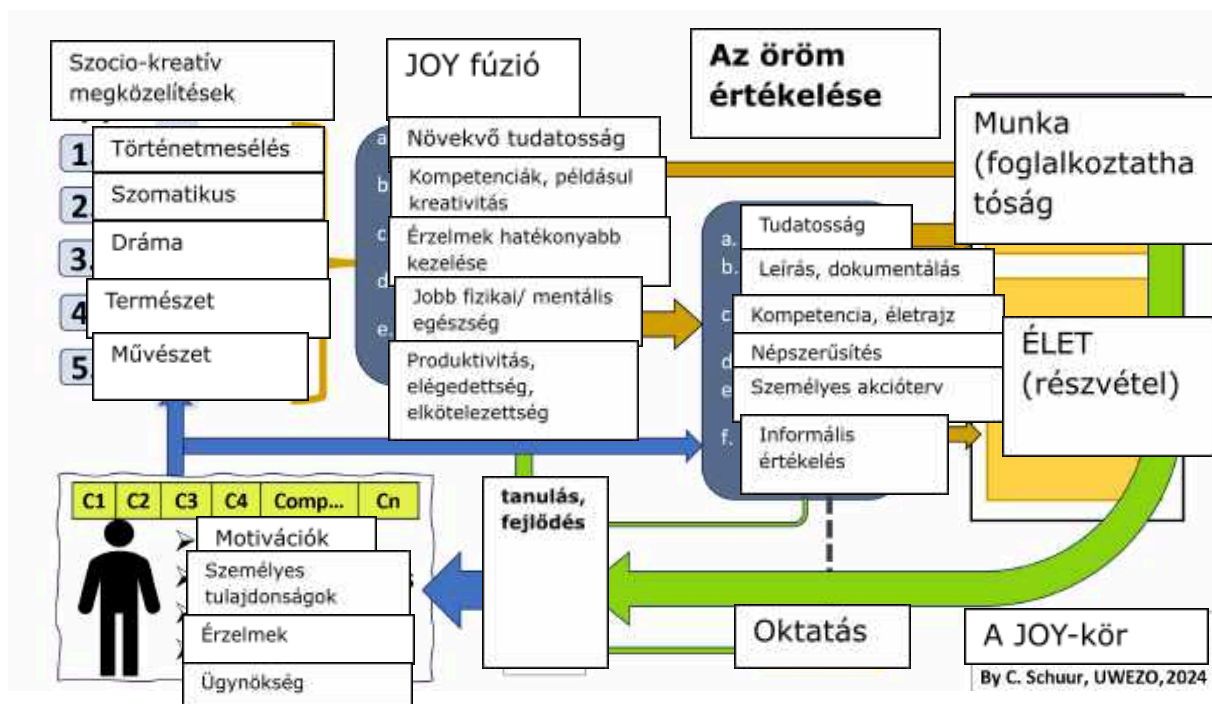
Minden egyes szocio-kreatív módszer hatással van bizonyos eredményekre (pl. tudatosság, specifikus kompetenciák, érzelmi kezelés), és főként a személyes érték és személyes jóllét felé irányul. A nem formális és informális tanulás validálása a kompetenciák hivatalos elismerésének egy módja, amelyet külső normákhoz mérnek (pl. EQF/NVQ, funkcionális profilok), bizonyos távolsággal a saját értékeléshez képest.

A különálló szocio-kreatív megközelítések összeolvadásával és a Korábbi Tanulmányok Értékelésének integrálásával egy erős, holisztikus, moduláris képzés jött létre, amelyben az egyén értelme és tudatossága a legfontosabb. Az egyén megtanulja átvenni a saját

tanulásának és fejlődésének irányítását, foglalkoztathatóságának és társadalmi részvételének növelését.

3.5

Ez a fő kulcsa a JOY megközelítésnek, amely túlmutat a 'tanulóközpontú', a 'tanulónak való felelősségadás' és az 'oktatás' fogalmán: az egyén irányít, kezeli saját fejlődését, birtokolja a kontrollt, és hozza meg a döntéseket.

A történetmesélés és a narratív technikák összefüggenek a gondolatok, érzelmek és tapasztalatok elbeszélésének művészetével egy azonosulási folyamaton keresztül. Ezek a módszertanok lehetővé teszik számunkra, hogy egy olyan belső fejlődési utat tegyünk meg, hogy megértsük önmagunkat olyan környezetben, ahol figyelembe veszik az egyéni szükségleteinket.

A dráma terápia során színházi technikákat alkalmaznak a személyes fejlődés elősegítésére és a mentális egészség támogatására. A résztvevők teljesen belemerülnek a témába, és testeik, elméjük és érzelmek rendkívül aktívvá válnak, amikor részt vesznek a drámai folyamatban.

A szomatika a testgyakorlat és mozgástudomány egy területe, amely hangsúlyozza a belső fizikai érzékelést és tapasztalatot. A kifejezést mozgásterápiában használják, hogy olyan megközelítéseket jelezzenek, amelyek a soma, vagyis "a test belülről érzékelt formája" alapján épülnek.

A természet alapú technikák számos további jellemzővel rendelkeznek, a természet használata és a természettel való kapcsolat mellett. Az itt alkalmazott módszerek konkrét fejlesztési célokat alkalmaznak (például társas kompetencia, viselkedési készség, személyes kompetencia, önismeret stb.) és reflexiót. Az ember a természet részének tekintendő.

A művészet fontos eszköz a jobb közérzet, az inspiráció és energia növelése, a kreativitás fokozása, a nagyobb termelékenység és/vagy megtartás elősegítése, valamint az emberek ellenállóbbá tételében.

A JOY-ban a Korábbi Tanulmányok Értékelése alulról felfelé történik, figyelembe véve azokat a **különböző értékelési standardokat/rendszereket**, amelyekkel az egyének meg kell birkóznia.

- Személyes normák, amelyeket a személyiségjegyek, érzelmek és motivációk vezérelnek (mint egy jéghegy, ezek nagy része nem látható)
- Társadalmi normák, mint a család, barátok, kollégák
- Szervezeti normák, mint az önkéntesek és hobbi klubok
- Nemzeti és EU-s normák/funkcióprofilok

2. Indoklás

A történetmesélés, a szomatika, a dráma, a természet és a művészet élményalapú módszereinek egyesítése segít a NEET-eknek újra kapcsolatba lépni testükkel és elméjükkel, növelve a képességüket az öröm megélésére és a kapcsolódásra. Ezen tapasztalatok révén nagyobb összhangot és örömet, büszkeséget, elégedettséget és önbecsülést fejlesztenek ki. A képzés során a résztvevő egyénileg és csoportokban is dolgozik. A csoport mérete a módszertől függ; a megosztáshoz és az önértékeléshez „köröket” vagy kis csoportokat használnak. Ez segít az egészséges kapcsolatok kialakításában, illetve fenntartásában a megosztott/csapatos tevékenységekkel, az "én" nyelv használatával, a kilépési lehetőségekkel, a panaszok kezelésével és az interperszonális dinamika ösztönzésével. Biztonságos, meleg, otthonos teret hoznak létre, ahol minden embert értékelnek és tisztelnek. A jól meghatározott határok fokozatosan építik a bizalmat és a biztonságérzetet. A tudatos megközelítésben az egyén tudatossá válik a jelen pillanatra, amelyben nem reagál, csak megfigyel, ítélkezés nélkül. A képzés növekvő szintű cselekvőképességet eredményez, beleértve a testközpontú gyakorlatokat: a test tudatosságát és a fokozatosan mélyülő szinteket.

A módszer alulról építkezik, személyközpontú, feltétel nélküli pozitív elfogadást és empátiát biztosít. Segít az egyének megerősíteni az életük és a képzés irányítása feletti kontrollt. A szocio-kreatív megközelítések segítenek tudatosítani a környezetünket, legyen az épített vagy természeti. A képzés valós élethelyzetekkel és eredményekkel jár. Néhány gyakorlat otthon is elvégezhető, míg más feladatok a következő élményalapú lépések megtervezését, a cselekvést, valamint a tapasztalat személyes nézőpontból történő feldolgozását, értékelését

és reflektálását foglalják magukban, így általánosítva a tanultakat.

Az érzelmek és az érzelmi intelligencia fejlesztésének támogatását értékelik és leírják; Tükrözés/visszajelzés; megosztás; ítéletektől mentesen. Tér a találkozásra, kifejezésre és érzelmek kezelésére. A JOY serkenti az önértékelést, a külső értékelést, a reflexiót, a visszajelzést és a személyes önértékelés megfogalmazását. A tesztelési folyamatot azért végezték el, hogy értékeljék a JOY eszközök-és anyagok értékét, hatékonyságát, valamint összegyűjtsék a hasznos visszajelzéseket az anyagok és az eszköztár optimalizálásához és átdolgozásához.

5. Korlátok:

A JOY nem mindig működik mindenkinek. Néhány ember számára nem megfelelő a pillanat vagy nincs meg a kellő lendület (rossz hely/környezet, nincs támogatás). A képzésen való részvétel önkéntes alapon kell, hogy történjen. A képzés során az opt-out opció biztonságos helyet nyújt azoknak, akik tiltakoznak bizonyos modulok ellen, vagy elérték a bizonyos telítettségi szintet.

A JOY eredményeinek **relevanciája** különösen meghatározó a már környezetén kívül rekedt fiatalok számára (akiknek nincs munkájuk, nincsenek iskolában). A képzés után a JOY különböző elemeinek kombinációját alkalmazták a NEET-fiatalokkal végzett munkák során. A képzett szakemberek között szociális munkások, tanácsadók, pályatanácsadók, pszichológusok, oktatók és tanárok voltak, akik mind a Nem foglalkoztatott, Nem tanuló és Nem képzésben résztvevő (NEET) fiatalok támogatásán dolgoztak. A képzés és a pilotképzés során megmutatkozott, hogy a trénerek és szakemberek személyes igényt mutattak arra, hogy megtanulják és alkalmazzák a különböző módszerek összeillesztését, saját élményeik, tudatosságuk, az életük és munkájuk újjáépítésének érdekében.

Rájöttek, hogy a képzés elemeit használhatják munkájuk során egyéni ügyfelekkel, és hogy azokat a NEET- fiatalok mellett sok más ügyfélcsoport esetében is alkalmazhatják (idősek, nők, munkanélküliek).

A JOY megközelítés **rugalmas**, mert moduláris rendszerként alkalmazható az egész folyamatban, a tudatosság és értékelés fázisától kezdve egészen a részletekig, például a tudatosság terén. Az eredmények kiértékelése megerősítette a JOY eszközök alkalmasságát a célközönség és a rendelkezésre álló szakértelem szempontjából.

A **továbbadhatóság és fenntarthatóság** nagyon magas szintet ígér. Egy új projektben a JOY megközelítést idősebb (50 év feletti) emberek körében alkalmazzák, akik további értelmet szeretnének adni munkatevékenységeiknek és életüknek. Egy másik csoportban, ahol a módszereket kipróbálják, Ukrajnából bevándorolt emberekkel dolgoznak. Alapvetően a JOY megközelítést minden célközönség számára lehet alkalmazni.

Az elvárások rendkívül magasak, mivel a szakemberek már használták és továbbra is alkalmazzák a JOY eszközöket személyes fejlődésükben, sőt, maguk is kiélvezik a JOY filozófiáját.

6. További fejlesztési/végrehajtási javaslatok

A módszereknek és gyakorlatoknak könnyen hozzáférhetőnek kell maradniuk a trénerek számára (oktatók, pszichológusok, konfliktuskezelő tanácsadók), illetve egyszerűvé kell tenni a kiválasztott módszerek megszervezését az oktatóknak. A módszerek csupán lehetőségeket kínálnak. Minden szakembernek a leghatékonyabb és legőszintébb módon kell kiválasztania azokat a gyakorlatokat, amelyeket tanítani szeretne.

Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy új kategóriákat, eszközöket és gyakorlatokat javasoljanak, illetve hozzáadjanak vagy összekapcsoljanak, így a JOY tovább fejlődhet és bővíülhet. Biztosítani kell a résztvevők közötti kommunikációt egy zárt környezetben (pl. WhatsApp-csoport) és egy követő workshop/képzés lehetőségét.

Nagyobb hangsúlyt lehetne fektetni a kulcskompetenciákra (kommunikáció, matematika/tudomány/technológia, digitális, tanulás, szociális/állampolgári ismeretek, kezdeményezőkézség/vállalkozói szellem), a kultúrára, a csapatmunkára, a problémamegoldásra, a tervezésre/szervezésre/prioritások felállítására. Például a résztvevők készíthetnének egy személyes kompetenciakártyát ezekkel a készségekkel, valamint a JOY képzés tanulási eredményeivel, amit aztán fel tudnak használni például egy állásinterjúra való felkészüléskor.

Fenntarthatóság/Újrahasznosítás

A képzést több különböző csoporttal (idősek, bevándorlók, reintegrálódó nők, önkéntesek) is ki kell próbálni, hogy értékelhető és továbbfejleszhető legyen. A JOY képzés a trénerek, szociális munkások, pedagógusok és pályatanácsadók többsége számára új perspektívákat nyitott meg. A képzés után folytatták a gyakorlatok alkalmazását.

A JOY további fejlesztésére (például részvételi kutatás révén) szükség van ahhoz is, hogy az

eredmények tudományosan megalapozottabbá váljanak, és hogy láthatóvá váljon a JOY hosszú távú hatása.

A képzés tartós eredményeket mutatott a résztvevők saját ereje, önbecsülése, gondolatai és cselekedetei terén.

A résztvevők felkészítése jövőbeni, nem NEET státuszukra a JOY képzés részévé kell, hogy váljon.

A közeljövőben szorosabb kapcsolatot kell kialakítani az informális szociokreatív gyakorlatok, az informális elismerés, a társadalom, és munkakörnyezetek általi elfogadások között.

1. A célcsoportok:

A szakemberek

A szakemberek közé tartoznak a szociális munkások, tanácsadók, pályatanácsadók, pszichológusok, trénerok és tanárok, akik mind a Nem foglalkoztatott, Nem tanuló és Nem képzésben résztvevő (NEET) fiatalokat támogatják.

A képzés és a pilotképzés során kiderült, hogy a trénerok és szakemberek igényt mutattak arra, hogy megtanulják és alkalmazzák a különböző módszerek összeillesztését saját tapasztalataik, tudatosságuk, életük és munkájuk (újra)konstrukciójának kezelése során.

Rájöttek arra is, hogy a képzés elemeit alkalmazhatják az egyéni ügyfeleikkel való munkájuk során, és hogy ezeket a módszereket nem csak a NEET-fiatalok számára, hanem más ügyfélcsoportok (idősek, nők, munkanélküliek) esetén is hasznosítani tudják. Bizonyos gyakorlatokhoz, mint például a fizikai munkához legalább tapasztalat szükséges. A testmunkában vagy masszázsmunkában (a testgyakorlat oldaláról) szomatikus tapasztalat, míg a bábozás esetében szintén szükség van szomatikus / táncoktatási tapasztalatra.

Hasznos, ha a facilitátornak van egy segítője, így ha valaki nagyon elzárkózott és távozni szeretne, a segítőkísérheti ki az érintettet.

NEET-fiatalok érdeklődése / részvétele

Azok az emberek, akik nem állnak foglalkoztatásban, oktatásban vagy képzésben (NEET), egy olyan csoportot képeznek, akik többek között különböző háttérrel és személyiségekkel rendelkeznek, különböző helyzetekben és környezetekben élnek, különböző igényekkel, és különböző okok vezettek NEET státuszukhoz. Az alternatív képzés módszereinek összefonódása könnyen alkalmazható a személyek vagy csoportok igényeire, követeléseire nézve. A NEET-eknek meglévő tapasztalataik átgondolása és önmaguk értékelésének támogatása nagyon fontos lépés a munka- és/vagy további tanulás, képzés és/vagy oktatás területébe való integrációjukban. Emellett segíthet azonosítani tanulási érdeklődésüket és

szükségeiket, elősegítve ezzel saját életen át tartó tanulási folyamatukat.

Fontos, hogy felhívjuk a figyelmet a NEET- fiatalokra, körülményeikre és azokra az okokra, amelyek a jelenlegi helyzetükbe juttatták őket. Ez segít nekik is megérteni a mai társadalmat és annak működését. Folytatni kell ezeknek a témáknak a megvitatását, hogy érezzék, figyelembe veszik őket, és bátorítsuk őket az irányváltásra. A NEET-ekkel való kísérlet, a múltjukkal való megbékélés, képességeik újrafelfedezése nagyobb részvételüket eredményezheti a munkakörnyezetben, ami hozzájárulhat a fiatalok munkanélküliségének csökkenéséhez, legalább helyi szinten.

Egy nem formális módszertan alkalmazása a hivatalos helyett (ami gyakran nem hozza meg az elvárt eredményeket) jó kísérlet lehet arra, hogy nagyobb mértékben bevonjuk a NEET-eket. Figyelembe véve specifikus helyzetüket és képességeiket.

A Joy módszertan **más célcsoportokra is alkalmazható** lenne:

Határozzuk meg a NEET-ek típusait és hozzunk létre alternatív tananyagokat ezekre a kategóriákra. Például:

- Kiségett/megfáradt emberek.
- Új jövőt kereső személyek.
- Munkájukkal és életükkel elégedetlen / elégedett személyek.
- Diákok (rendszeres iskolai programban).
- Fiatal nők (Németországban a NEET-ek 50%-a), részben gyermekkel.
- Specifikus társadalmi háttérrel rendelkező személyek.
- Alacsony iskolai végzettségű személyek.
- Migránsok más kultúrákban szerzett tapasztalatokkal.
- NEET-ek, akik nem regisztráltak munkával rendelkeznek (feketegazdaságban).

2. Költség-haszon

A Joy módszer gyors és könnyen alkalmazható. A 6-12 fős NEET-csoportokkal való munka során több idő jut a tevékenységekre, mint az egyéni megközelítések esetén. A különböző módszerek kombinációja lehetővé teszi a kihívások sokoldalú kezelését, ráadásul költséghatékonyabb.

Számos előnnyel jár. Megkíméli az államot a későbbi költségektől.

A képzésben hosszú távon fenntartható eredményeket hozhat a résztvevő erőforrását, önbecsülését, gondolatát és cselekedetét tekintve, valamint a kompetenciájuk feletti irányítást is kézbe tudják venni.

Emellett, a fiataloknak örömet és élvezetet nyújt a különböző gyakorlatokon való részvétel.

A Korábbi Tanulmányok Értékelése (VPL) egy módja annak, hogy az embereket érdeklődésre

ösztönözze saját kompetenciáik értékelése iránt. Az országos és az EU-szintű politikák támogatják a képzéseket és a Korábbi Tanulmányok Értékelését. A felülről lefelé történő Értékelés használata még mindig marginális, az alulról felfelé történő megközelítés pedig segíthet a NEET-fiataloknak (önkéntesen elismert, társadalmi és munkáltatói szinten egyaránt).

3. Módszerek és gyakorlatok

A módszereknek és gyakorlatoknak könnyen elérhetőeknek kell lenniük számos tréner számára (oktatók, pszichológusok, konfliktuskezelő tanácsadók). A szakembereknek meg kell könnyíteniük a választott módszerek szervezését. A módszerek csupán lehetőségek. Minden szakembernek ki kell választania azokat a gyakorlatokat, amelyeket hatékonyan és őszintén meg tudnak tanítani.

Lehetőségnek kell lennie más típusú gyakorlatok javasolására/hozzáadására/kapcsolódó kategóriák létrehozására, valamint új eszközök és gyakorlatok bevezetésére, hogy a JOY növekedhessen/bővíthessen. A résztvevők közötti kommunikáció lehetőségét egy zárt környezetben (pl. egy WhatsApp csoportban) kell biztosítani. (Később pedig egy műhely/tanfolyam lehetőségét is.)

Nagyobb hangsúlyt lehetne fektetni a kulcskompetenciákra (kommunikáció, matematika/tudomány/technológia, digitális kompetencia, tanulás, társadalmi/állampolgári ismeretek, kezdeményezőkézség/vállalkozói szellem), kultúrára, csapatmunkára, problémamegoldásra, tervezésre/szervezésre/prioritások meghatározására. Például ezek a kompetenciák felhasználhatók lennének egy személyes kompetenciakártya létrehozásához a JOY képzés tanulási eredményeivel, amelyet később elővehetnek egy állásinterjúra való felkészülés során.

4. Fenntarthatóság/Újra felhasználás

A képzést több csoporttal is ki kell próbálni az értékelés és a további fejlesztés érdekében.

- A JOY tanulmányozásának további fejlesztése (pl. részvételi kutatás révén) és ahhoz tartozó bizonyítékok gyűjtése.
- A gyakorlati lehetőségek köre bővílni fog.
- Fenntartható eredmények a résztvevők saját erősségei, önbecsülése, gondolatai és cselekedetei terén.
- Érdekes közösségi tartalmak létrehozása, hogy bevonjuk a fiatalokat a képzésbe és növeljük az érdeklődést a projekt eredményei iránt.

- Felkészíteni a résztvevőket arra, hogy a jövőben ne legyenek NEET státuszúak.
- Több hidat építeni az informális társadalmi-kreatív gyakorlatok és a formális követelmények között

7. Következtetés

A kutatás kimutatta, hogy sok fiatalnak nincs egyértelmű személyiségprofilja és helye az életben. Szomorúságtól, fáradtságtól, hajtóerő és motiváció hiányától, az érdeklődés elvesztésétől a hobbik és barátok iránt, félelemtől és belső üresség érzésétől szenvednek. A külső körülmények tovább növelik a fiatalokra nehezedő nyomást, mint például a világban tapasztalható változások felgyorsulása, a magas teljesítménykényszer, a családi struktúrák csökkenő szerepe és az, hogy a társas érintkezések főként az interneten keresztül zajlanak.

Ugyanakkor az elmúlt 20 évben a pozitív pszichológia egyre növekvő kutatási érdeklődés tárgya lett, és az idegtudomány kifejezetten az érzelmek, a tanulás és a teljesítmény közötti kapcsolatra összpontosít. Fontos megjegyezni, hogy az érzelem és a kogníció összetartoznak, egymástól függenek, ami azt jelzi, hogy az érzelmek nem zavarják a tanulást, hanem éppen ellenkezőleg, létfontosságúak a hozzá.

A következő egyéb tényezők kapcsolódnak a jólét és a munkahelyi teljesítmény eredményeihez:

- Külső tényezők: munka és az élet egyéb területei, fizikai környezet, személyes kapcsolatok.
- Belső tényezők: személyiségjegyek, érzelmek, az érzelmek tudatossága, cselekvőképesség, motivációk, kompetenciák.

A JOY modell betekintést nyújt az informális és nem formális tanulási eredmények érvényesítési folyamatába a NEET fiatalok számára. Az örömteli emberek motiváltabbak a cselekvésre és a részvételre, sokkal kevésbé valószínű, hogy kiégést tapasztalnak, jobb mentális és fizikai egészséggel rendelkeznek, és ellenállóbbak a kellemetlen érzelmekkel szemben. A pozitív érzelmek (pl. öröm, büszkeség, megelégedettség, önbecsülés, hála, nyugalom, érdeklődés/csodálat, együttérzés, szeretet, remény, büszkeség, szórakozás/vidámság).

A történetmesélés, a szomatikus módszerek, a dráma, a természet és a művészet tapasztalati alapú módszereinek egyesítése segít a NEET fiataloknak újra kapcsolatba lépni testükkel és elméjükkel, növelve öröm- és kapcsolatteremtő képességüket. Ezen tapasztalat révén nagyobb mértékű ráhangolódást, örömet, büszkeséget, megelégedettséget és önbecsülést fejlesztenek ki.

A társadalmi-kreatív módszereket a korábbi tanulás értékelésével kombinálták, hogy javítsák a munkahelyi és az élet különböző területein nyújtott teljesítményt olyan szempontokból,

mint a siker, a minőség, a kreativitás, az elfogadás és a rugalmasság. Ezek összekapcsolódnak a minősítési rendszerekkel (például EQF / NVQ) és a formális VPL módszerekkel.

8. Ajánlások a JOY EU-szintű alkalmazásához

A 'Ode-to-JOY' partnerek határozottan javasolják a JOY módszer és eszközök alkalmazását. Ennek érdekében a JOY a **következő kulcsfontosságú ajánlásokat** teszi:

1. Használják ki az európai sokszínűség erejét azáltal, hogy különböző típusú társadalmi-kreatív képzéseket egy **moduláris rendszerben** kombinálnak a korábbi tanulás értékelésével.
  - Egy **alapképzés** minden érintett számára.
  - Az **alapképzés köré rugalmasan lehet igazítani**, választható gyakorlatokkal, amelyek illeszkednek a nemzeti, szakmai, oktatási és korábbi tanulmányok értékelési (VPL) rendszereihez és eljárásaihoz.
2. Az **alulról felfelé** történő megközelítést alkalmazzák a korábbi tanulmányok értékelésében. Felismerik a különböző értékelési utak és szabványok sokféleségét, a személyes és társadalmi normáktól kezdve az intézményi, a munkaerőpiaci és képzési szabványokon át egészen a NVQ/EQF szabványokig. Ez azt jelenti, hogy elősegítik a releváns elismerést, amely megfelel az NEET-fiataloknak, illetve családjuk, a társadalmi környezet, a munkaerőpiac és az oktatás igényeinek is.
3. A JOY modell, eszközök és képzések/gyakorlatok **könnyű hozzáférhetőségének** biztosítása a következők által:
  - a. Az **egyéni középpontú megközelítés** elvének alkalmazása; mivel a JOY-értékelés célja az egyéni NEET-ek megerősítése is.
  - b. Az alternatív tantervek bevezetése.
  - c. A NEET-fiatalokkal dolgozó **képzett szakemberek hálózata**.
  - d. A JOY anyagainak Creative Commons licencje.
4. **Bátorítsa a NEET-ekkel és más célközönséggel foglalkozó trénereket és pályatanácsadókat, hogy használják ki** a JOY eredményeit! Ösztönözze a NEET-fiatalokkal dolgozó szakembereket, hogy alkalmazzák a **JOY eszközöket** saját

teljesítményük értékeléséhez, és biztosítsa számukra a további képzések és oktatások elérésének lehetőségét!

5. Javítsuk a **költséghatékonyságot, elérhetőséget és fenntarthatóságot** a JOY termékek alkalmazásával legfeljebb 12 fős csoportokban! A résztvevőket implicit módon arra képzik, hogy **egymást és önmagukat is képezzék, lépéseket téve fejlődésükben, amelyek az egyéni irányításnál** egyre mélyebbre hatolnak.
6. A kompetenciák alulról felfelé történő értékelése, amelyet a társadalmi-kreatív megközelítésekkel kombinálnak, fontos lépés egy **formatív értékelési módszer** felé. Emellett kellemes élményt is nyújt.
7. A JOY megközelítés hozzájárul az Európai Bizottság **Industry 5.0** víziójához, amely túlmutat az egyszerű hatékonyságon és termelékenységen. Erősíti az ipar szerepét és hozzájárulását a társadalomhoz, illetve a munkavállalók jólétének középpontba állítására törekszik. Emellett felkészíti a fiatalokat a **Society 5.0**-ra, különös figyelmet fordítva a problémamegoldásra és értékteremtésre, a sokszínűsége, a decentralizációra, az ellenállóképességre, a fenntarthatóságra és a környezeti harmóniára.
8. Az EU döntéshozóinak lehetővé kell tenniük a társadalmi-kreatív módszerek és az alulról felfelé történő módszerek **összekapcsolódásának továbbfejlesztését és alkalmazását** a kompetenciák fenntartható kezeléséért.

KOORDINÁTOR

Rogers Foundation for Person-Centred Education

Hungary

rogersalapitvany.hu

Centro per lo Sviluppo Creativo "Danilo Dolci"

Italy

danilodolci.org

GeSoB – Gesellschaft für Sozialforschung und Bildung

Austria

gesob.at

UWEZO GmbH

Germany

www.uwezo.de

Astoria Színházi Közművelődési Egyesület

Hungary

rs9.hu

joy-experience.eu

This work is licensed under Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International

ERASMUS+ programme – Cooperation Partnership in Adult Education

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő vélemények és állítások a szerző(k) álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) hivatalos álláspontjával. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem vonható felelősségre miattuk.

Ode to Joy - Developing Attunement through the Experience of Joy

Project ID: 2021-1-HU01-KA220-ADU-000028311

**Az Európai Unió
társfinanszírozásával**